

К 792/Д 87

120000868753

ЕРМЕ ФИГЕЙРЕДУ

Д О Н

М У А Н

ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР „САВА ОГНЯНОВ“
РУСЕ

премиера на 26 ноември

от 19 ч. в операта

сезон 1986—1987 година

284
ДОН ЖУАН

превод — ХРИСТО КАРАСТОЯНОВ

стихове — ДУЛИНКО ДУЛЕВ

постановка

ВЛАДИМИР НИКОЛОВ

сценография

ИВАН ПОПОВ

костюми

ВИОЛЕТА РАДКОВА

музикално оформление

МИЛЕН НАЧЕВ

изпълняват **МИЛЕН НАЧЕВ** и **МИЛЕН СТАНЕВ**

пластика

СТОЯН ГЕОРГИЕВ

представлението се води от
МИЛКА БАЛИНОВА

текста следи
ГИНКА ЦАНКОВА

Действаващи лица

ДОН ЖУАН ТЕНОРИО

ГЕОРГИ И

ИВАН ЧИПАРИКОВИ

ЛЕПОРЕЛО, негова слуга

МИХАИЛ МИХАИЛОВ

ДОН ГОНСАЛО ДЕ УЛЪОА,

ЦАКО ДАЧЕВ

командор

заслужил артист

ДОНЯ ИСАВЕЛ

ГАЛИНА МИЛАНОВА

ДОНЯ АННА,

ЕВЕЛИНА БУЧАКЛИЕВА

дъщеря на командора

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868753

Действието се извършва в Севиля в условна епоха.

Нещо подобно на стилизиран XVII век.

ГИЛЕРМЕ ФИГЕЙРЕДУ

Гилерме Фигейреду е бразилски писател, драматург, роден през 1915 г. В началото на 40-те години започва да пише литературна и театрална критика. В драматургията дебютира с драмата си „Лейди Годива“ (1948 г., трупата на П. Ферейра — Рио де Жанейро). Още в тази пиеса се проявяват най-важните черти от драматургията на Фигейреду: по думите на Жоржи Амаду „демократически характер и преданост към идеите на свободата“. Много от пиесите на Фигейреду представляват своеобразни обработки на антични сюжети; драматургът съсредоточава внимание върху проблемите, които вълнуват съвременния човек — свободата на личността, войната и мирът и т. н. Фигейреду пише още драмата „Всеобща стачка“ (1948), написана по мотиви от „Лизистрата“ на Аристофан, „Бог ношува в този дом“ (1949) по мотиви от мита за Амфитрион и др. Най-пълно хуманизмът в творчеството на Фигейреду се разкрива в героическата комедия „Лисицата и гроздето“ („Езоп“, 1953), в която писателят утвърждава правото на човека на свобода, на човешко достойнство. Тази творба донася на своя автор световна слава. Сред останалите пиеси на Фигейреду се откроява „Трагически фарс“ (1958), сатирически разобличаващ лъжата и моралното разпадане на буржоазията. От 1949 г. Гилерме Фигейреду преподава история на театралното изкуство в Националната консерватория в Рио де Жанейро. Публикувал е романите „30 години без пейзаж“, утопичния роман „Пътуване към Алтенбург“, „Улица „Тилзит“ 14“, три книги поезия, книги с афоризми. Превел е сонетите на Шекспир, а също и „Тартюф“ на Мوليер.

Um para sempre do
Teatro Russu com
o agradecimento e
com o orgulho de ter
tido escolhido por vós
ilustres artistas.

Gilherme Figueiredo
1986

НА СЪПНИТЕ ПРИЯТЕЛИ ОТ РУСЕНСКИЯ ТЕАТЪР
С БЛАГОДАРНОСТ И ГОРДОСТ ОТ ТОВА, ЧЕ СЪМ
ПРИЕТ СРЕД ТАКИВА ЗНАМЕНИТИ АРТИСТИ.

1986

ГИЛЕРМЕ ФИГЕЙРЕДУ

За съвременния живот на буржоазния свят е характерно почти „поточното“ създаване на всевъзможни митове. За тази цел се пускат в ход радиото, телевизията, списанията, вестниците, киното — с една дума, всички средства за масово внушение, които днес човечеството владее в такъв изlishък. Подобно „индустриално“ митотворчество, използвано за корисни цели при обработване на общественото мнение, вече представлява твърде сериозна заплаха.

На разобличаването на някои митове, създадени от историята, са посветени много драматургически произведения. Пиесата на известния бразилски драматург Фигейреду „ДОН ЖУАН“ (1958) е построена именно на подобна колизия. В насиешлива фарсова форма Фигейреду развенчава една от най-знаменитите легенди-митове в световната литература. „Вечният образ“ на Дон Жуан, покорителя на жените, севилския съблазнител, преминал през всевъзможни обработки (Тирсо де Молина, Молиер, Пушкин и много други поети), при цялата разлика в трактовката на характера на централния герой все пак има общата неизменна черта: невероятното влечение на Дон Жуан към любовните наслади. Фигейреду гради своя дон Жуан върху принципиално друга основа. Неговият дон Жуан не само не е дамски угодник, но по природа е свенлив, плах, мечтае за „единствената“ жена, никога несрещната от него. Мечтае за домоседка, за стопанка, с една дума — за жена, подобна на пушкиновата Олга. Всичко, което става около дон Жуан на Фигейреду, е плод на пълно недоразумение. Той е жертва на образувалата се около името му репутация, на устойчивата легенда, на мита, за създаването на който самият той никак не е виновен. Мълвата го е измамила. Главният създател на мита е хитрецу Лепорело. Той съчинява трактата „Наука да покоряваме жените“, той е подвижното „паблисити“ на своя господар, двукратно рекламно бюро. В неговия образ Фигейреду недвусмислено пародира съвременните рекламни кантори от американизиран тип, които за определено количество долари ви създават известност на всяко поприще. Лепорело създава легендата за неотразимия „съблазнител“. Текстът на пиесата изобилствува с преки насмешки над съвременния начин на живот. Комедията на Фигейреду най-малко представлява литературна пародия на известните драматически обработки на легендата за дон Жуан. Това е пародия на днешното буржоазно общество с неговите готови митове, готови репутации, тъй пречешни на хората да живеят.

Н. Б. ТОМАШЕВСКИ

СКЪПИ БЪЛГАРСКИ ПРИЯТЕЛИ,

Аз съм един скромен бразилски писател, който си пада малко по театъра. И тъй като тук сме все театрали, обединява ни едно нещо — че ще си умрем бедни, но ще се забавляваме безкрайно с живота на хората. Всеки един от нас (независимо дали играе, режисира, критикува или освирква), е убеден, че ние мултиплицираме живота. Ние сме като жокера — мярка за всички останали карти. И можем да на правим така, че хората, които нямат аспект в живота, да се очароват от нас, от живота, който ние им предлагаме.

Преди 25 години в разговор с Константин Кисимов пихме кафе в хотел „Балкан“ и той ми каза: „Моята мечта е крал Лир“. Той не го изигра, но когато излязохме на улицата, видях, че той вървеше като крал Лир. Той не беше Езол, измъчения роб, не бе слабичкия човек. Бе добил невидим плащ на невероятно величие. На улицата той беше крал Лир. Гласът му, който протестира срещу насилието, бе се превърнал в гласа на един луд старец, който търси своите дъщери. Но той се извърна към мен и отново стана Константин Кисимов — един от най-големите актьори, които съм виждал.

Повечето от вас са млади и едва ли са виждали Константин Кисимов, но това негово желание да общува с околните го правеше цял букет от интерпретации. Не го бях виждал преди първия спектакъл на „Езол“. Но видях как той направи пред мен триумф от моята пиеса. Не вярвах, че аз съм написал този забележителен финал. По умението да се възхищавате, вие — българите, приличате на

бразилците. Публиката ме изкара на сцената и актьорите ме разцелуваха така, че аз започнах да усещам, че харесвам българите, тяхната топлина, която авторите не винаги получават.

Нас, авторите, често ни извеждат на сцената, но ние — писателите, не умеем да се държим пред публиката. Нашето умение е да пишем текста на артистите, да се превъплъщаваме в образите. Може да се каже, че театралният автор е крадец на лица, които не са негови. Той трудно се отождествява с неговите действащи лица.

След като публиката си разотиде, авторът взима актьорите и отива в кафенето и там вече разбира, дава си сметка какви парчета е събрал и дали е успял да направи онова, което е искал.

На другия ден по улицата хората ме спираха, искаха ми автографи. И аз някак цинично си казах: „Ама че съм важен“. В това отношение авторът е малко лицемер. Харесва успеха си като опиат и иска все повече и повече от него. А при неуспех търси вината у артистите и режисьора. Това не е морално от обществена гледна точка. Но когато си правим равностойка, ние се питаме — допринесли ли сме нещо за подобряването на света.

Защо и как се прави театър — това е идея на Платон.

В театъра истината се постига чрез една лъжа. Театърът ни учи не да бъдем свободни, а да се борим за свобода. Театърът е школа за свобода. Той ни учи сами да правим своя избор. Театърът има само една тема — СВОБОДАТА!

Гилерме ФИГЕЙРЕДУ

ЕДНА ХУМАННА КУЛТУРА

Макар че Бразилия е най-голямата и в промишлено, и в териториално, и в демографско отношение страна в Латинска Америка, бразилската култура съвсем не е най-популярната и най-проучваната в региона. Нейните начала са в еянката на великите култури на Чавин, Гуанаку, Империята на инките, на народите науа — толтеки, ацтеки, загадъчните мая. В това отношение са по облагодетелствувани испаноезичните страни — Перу, Мексико, Боливия и страните в Средна Америка.

Днешната бразилска култура, като че ли също е далеч от върховете на южноамериканския магически реализъм и живописната баталистика на Ривера и Сикейрос. Това е така, обаче, само за онзи наблюдател, който се изумява от гигантизма и е неспособен да види красотата на нейния приглушен интимен тон, доловим и в поезията на пеоните — потомците на африканските роби, и в боса-новата на Жоао Жилберто, и в ритмите на карнавала в Рио.

До седемнадесети век бразилската литература е изцяло под влиянието на португалската, но заедно с националното самосъзнаване на жителите на богатата колония, от непрестанното преплитане на трите култури — индианската, негърската и европейската, тя ражда словото на първия национален поет — Гонсалвиш ди Матуш. Чрез него, в дворовия стихослог прониква изразността на тогавашните гаучоси, търговци на каучук, авантюристи и мечтатели.

Европейският романтизъм и култ към природата проникват тук заедно с идеите на Великата френска революция, обединявайки се, по воля на съдбата, в песните на борците срещу тогавашното управление Гонсалвиш ди Магальянс и народния поет Кастру Алвиш.

Разнообразната природна среда подплътява образите в буйните тиради срещу господството и проповядва любов към отечеството.

По същото време континентът кипи в борба за самоопределяне и между европейските метрополини — за сфери на влияние.

Следващите две столетия успяват да укрепят позициите на местните буржоа и практически да подготвят административното и икономическо откъсване на американския гигант от Лисабон.

В средата на деветнадесети век съществено развитие до бива прозата чрез романите из селския живот като далечна връзка със същия жанр в Европа. Открояват се автори — Алмейда и Мишаду д'Асис. Латинската традиция се оказва гъвкав проводник на културно влияние и най-вече на френското, което вече бере плодовете на Хубавата епоха. Значителна проява добиват модернистичните течения в лицето на да Крус, Соза, ду Регу, Лима, Виейра.

Двадесети век отново върна литературата към онова народно начало, което изразява в разказите за живота в мизерната и жизнена Бая — големият писател Жоржи Амаду. Нека отбележим с удоволствие, че Амаду стана носител на Димитровска награда в края на октомври тази година. Заедно с него гост на VI писателска среща в София беше и седемдесет и една годишният преподавател по история на театралното изкуство, драматургът Гилерме Фигейреду.

Руси Ст. РУСЕВ

НАШИТЕ НОВИ КОЛЕГИ

В началото на новия театрален сезон колективът на нашия театър се събра и започна работа върху своите нови постановки в чувствително освежен и променен състав, обогатен с нови, перспективни дарования. В нашата премиерна постановка „ДОН ЖУАН“ русенската публика ще се запознае с режисьора ВЛАДИМИР НИКОЛОВ и артистите ЕВЕЛИНА БУЧАКЛИЕВА и ИВАН ЧИПАРИКОВ.

ВЛАДИМИР НИКОЛОВ

е роден на 6 ноември 1950 г. в Разград. Завършва Художествената гимназия в София, а през 1972 г. и Висшия финансово-стопански институт в Свищов. Обаче не пожелава да работи по придобитата си специалност, изкуството е по-притегателно за него и затова още същата година го виждаме стажант-артист в Разградския драматичен театър „Антон Страшимиров“. Не е дълго колебанието на младия човек и той изпробва силите си — кандидатствува за режисура, бива приет и завършва успешно ВИТИЗ през 1979 г. в класа на нар. арт. проф. Филип Филипов. Като студент поставя спектаклите „Как Сидорови отидоха на гости на Семьонов“ по Григорий Горин, а също така и „По въздух над Ниагара“ на Алонсо Алегриа. Получава разпределение в Ямболския драматичен театър, където остава до тази година. На ямболска сцена поставя редица пиеси като „Барон Мюнхаузен“ на Горин, „Сид“ на Корней, „Албена“ на Йовков, „Възцаряването на Крума Страшний“ на Добри Войников, „Максималистът“ на Стратиев, „Председателят на домсъвета“ на Иво Брежан, „Волпоне“ на Джонсън, „Дамски оркестър“ на Ануи и други. Гостувал е с постановки в Пазарджишкия, Димитровградския и Разградския театри.

ЕВЕЛИНА БУЧАКЛИЕВА

е родена на 26 ноември 1957 г. в Пловдив. Получава средно образование в родния си град, завършва ВИТИЗ „Кръстьо Сарафов“ през 1981 г. в класа по актьорско майсторство на нар. арт. Енчо Халачев. На сцената на Учебния театър играе роли като Арина Пантелеймоновна от „Женитба“ на Гогол и Ларичева от „Феномени“ на Горин. Получава разпределение в Ямболския драматичен театър, откъдето тази година идва в Русе. На ямболска сцена е играла редица роли от световния и българския класически и съвременен репертоар като Химена от „Сид“ на Корней, Албена от едноименната творба на Йовков, Ланда от „Докато не се е преобърнала колата“ на Иоселиани, Надя от „Живей и помни“ на Распутин, Макарска от „По-големият син“ на Вампилов, Памела от „Дамски оркестър“ на Жан Ануи и много други. Работила е с режисьора като Николай Люцканов, Иван Кондов, Георги Попов, Николай Колев, Владимир Николов и други. Дори само ако съдим от изпълняваните досега роли явно пред нас е дарование с драматически възможности, но и с по-широк спектър от средства, позволяващи на младата актриса да застъпи толкова различни в стилистично и жанрово отношение роли.

И В А Н Ч И П А Р И К О В

е роден на 12 април 1958 г. в София. Завършва Държавното хореографско училище в родния си град през 1977 година, а по-късно, през 1983 г. и ВИТИЗ в класа по актьорско майсторство на доц. Елка Михайлова. На сцената на Учебния театър при ВИТИЗ се дипломира с ролите на Пол Райън от „Честит рожден ден, Ванда Джун“ на Курт Вонигът, постановка на Елка Михайлова, Павли от „Боряна“ на Йовков, Първи циганин от „Суматоха“ на Радичков, постановка на Иван Добчев. Бива разпределен в Драматичен театър „Антон Страшимиров“ — Разград, където бързо се налага като интересен и съдържателен актьор. Гледали сме неговите постижения в Антифол от Сиракуза в „Комедия от грешки“ и Жак от „Както ви харесва“ на Шекспир, Анатолий от „Момичета в шинели“ на Ина Сабурова, Бим от едноименната приказка на Пелин Пелинов, Иван от „Новото пристанище“ на Стефан Л. Костов и особено в Хинко от „Златното покритие“ на Драгомир Асенов.

Нашите редовни зрители вече знаят, че Иван Чипариков е брат-близък на другия наш актьор Георги Чипариков, който вече дебютира в постановката „Когато гръм удари...“ Съвместната поява на двамата братя-близнци в ролята на дон Жуан е несъмнено едно интересно решение на режисьора, което дава на младите артисти извънредно интересни възможности.

Главен художествен ръководител и директор
АТАНАС БОЯДЖИЕВ — театровед

Завеждащ литературно бюро
ВАСИЛЕН ВАСЕВ — театровед

Драматург
РУСИ СТ РУСЕВ — театровед

Режисьори
СЛАВИ ШКАРОВ, заслужил артист
ВЛАДИМИР НИКОЛОВ
СТОЯН КАМБАРЕВ
НИКОЛАЙ СТЕФАНОВ

Главен художник
ВИОЛЕТА РАДКОВА

Художник-проектант
ИВАН ПОПОВ

Художник по рекламата
ДИМИТЪР ГИЛЕВ

Технически сътрудници:

завеждащ постановъчна част — Петко Шопов, художник-изпълнители — Цанко Цанев и Иван Памуков, ръководител на художественото осветление — Георги Харалампиев, завеждащ звуково оформление — Цвятко Ячев, театър-майстор Минчо Рачев, тапицерско ателие — Тодорка Кирова, завеждащ театрален реквизит — Васил Сапунджиев, шивашко ателие — Мария Бурова и Цоньо Казаков, железарско ателие — Искрен Мирчев, дърводелско ателие — Ангел Ганев, грим и перуки — Димитричка Тодорова.